

1 Tesalonaika

Polokafo mono wenina

Tesalonaika numudo minabo ya lufuwa hana apito i fulo betibo ha

Homu Ha

Polokafo Kolinti numudo nebo hamenalo ya Yesu holi hikito muwabo wenina Tesalonaika numudo minabo ya lufuwa me ya i fulo betibo ne. Tesalonaika numuna meya naba ya Masedonia ebau ya ho no anawaleka ya ne. Polo eba nedo- nedo monibo hamena loitigi-makogi (3) yalo ya hana Yesu hala ukuwa Tesalonaika wenina lo oloto bito, wenina lutina-hatina li elepa iyabo, ya maleka Yuda wenina minato, ido abi loti ya eito feka wenina minae. Feti minato, Yuda mono hiyabatina we ya Polo yagunu wauwa liti, lutina-hatinau nosámibo holiyanako, Yesu weninala ya Polote Sailasite idipi Belia numudoka molato uwaiye. (Aposolo 17:1-14) Utaito, aliga Yuda wenina yasi Yesu weninala hena bi minabo ha ya Polo holito, onona hounalafo we Timoti ya ha makafo li auba i betinaibo ya lobinogolaiye, loto weninawa minadoka ilifi molaite wiye. Uto lo- bito, liwila oto Polo Kolinti nedoka loto, hatinagi loga o edabo hagi ya lomuiye. Lomuito holito ya ha ma liwila oto lufuwa i fulo betinowe, loto lufuwa me ya i fulo betibo ne.

Lo oloto molaibo ha

¹ Aiyo, hemotina Metefo Goti ido Wenaba Yesu Kilisto lunigu mino betiti Tesalonaika numudo monoku nuba o-o abo weninao, lemo Polole, Sailasile, Timotile lufuwa me ya i fulo betiyoniyo. Walo.

Aifa li dowae lo ledaibo mona ido you amena mona ya hemotinaloka mino betinaiye.

Weninawa yagunu holito Goti lomuibo ha

² Lemo hamena-hamena hemotina muki yagunu holito dowae, lalowe, loto hulitina Goti lomu-lomu o minone.

³ Hemotina holi hikitabo onona hulawa ya liti, lutina-hatina bi-bi abo onona ya auba iti liti, Wenabate Yesu Kilisto holi muti hiyabala abo mona ya auba iti molomo uwabo yagunu holito Metefo Goti onobalalo ya hamena-hamena lo oloto pito, dowae, lalowe, lomu-lomu o minone.

⁴⁻⁵ Aiyo, Goti lula-hala bibo mono weninate-motao, Yesu hala ukuwa dowae lo oloto biyonibo ha holiyabo ya aifa ha ne, loti holi fulitámæ. E'e, ya aubalagi ido Weuna Fele yagi hawa ya ona hula ne, loto lutina-hatina li auba i hiki lo betinako, hemotinagunu holiyonibo ya moda weuna fi betiye, loto holi minone. Hemotinaloka minonibo hamenawaloma ya hemotinagunu holito mona molonima ya hemotina moda holi minae.

⁶ Ido hemotina ya lemo monate ido Wenaba monala yaidana oti monatina molabo, ya ha mono holámabo wenina yasi hasuwala naba fi betiyafa, ido Weuna Felekafo li aila i betito hala ukuwa holiti lutina-hatinau moloti ake iti minabo mona moloti,

⁷ ya Masedonia ido Akaiya mikaloti holi hik-itabo wenina muki ya monawa itibiyato egetina uti ayaidana oti molomo uwabo ne.

⁸ Feito hemotinalokati Wenaba hala ukuwa ba loto Masedonia ido Akaiya mikalo ya oloto pibo yako minámiye. E'e, hemotina Goti holi hikito muwabo hawa ya eba nedo-nedo upatoto wibo yagunu ha ma lobinubo ya ma minámiye.

⁹ Hawa ukuwa ya moda numudo-namado u hulito holitanako, hemotina minado uwonibo mona yagunu eimotina yasi lo-lo o minae. Hemotina ya sugi goti yagunu holi minadoti ya lutina-hatina li elepa iti Goti hula ona ho-fawa minowa-minowa oto nebo we yagunu holiti houba-naba o edoti,

¹⁰ ido Hipala Yesu fuliguti li sinoi edaibo we, lifima ha naba-naba oloto pi lumunaido yati li nomude waibo we ya okulumauti anaibo ya hiya-bala oti minae, loti hawa ya numudo-namado lo-lo minae.

2

Polokafo mona moloto onona libo ha

¹ Ena mono weninate-motao, hemotina minadoka loto onona liyonibo u aifa idafa ámibo yama hemotina moda holi minae.

² Ido homu Filipai numudo ya hena naba holiyogeto ha nosámibo lo ledabo yamagi ya moda holi minae. Feto fe ledafa, ido hemotina minadoka uwonibo ya uwotefo-mota ilalu hu minagu ya Gotite yakafo li auba i ledaito, hala ukuwa dowa lito lo oloto molo biyonibo yamagi ya moda holi minae.

³ Feito holi hikitanæ, loto hatina lito hawa ukuwa lo oloto molonibo, ya hanu dowæ loti ika o betinune, loto holito lobemo, ido mona fuma ibo api itibinune, loto holito lobe, ido hotina inune, loto holito lo oloto molonibo ya ma minámiye.

⁴ E'e, Gotikafo dowæ loto wa ledoto hane ukune lo oloto pinae, loto ononawa adeu molaito ya lo minone. Feto loto lo minonibo ya wenina yasi dowæ loto wa ledanae, loto holito ladámone. E'e, lute-hateu wa huloto monate hona molo ledaibo we Goti yakafo dowæ loto wa ledanaie, loto holito hawa ya lo minone.

⁵ Feto loto lo minonibo ya ha magu molo betito ladámone. Moda hemotina holi minae. Ido idafa-adafa magunu holiyonibo ya mono ononawa yamo li faluku anaiye, loto ámone. Moda Gotikafo wa ledone.

⁶ Ido wenina hemotinafemo, ido maleka-mafemo hulite naba molanae, loto ladámonima ne.

⁷ E'e, Kilsto aposololama minoninako, hemotina adelo li faka lalo, loto ogofuto lobiyonibo nefa, ido wenipa masi olufotina hiyaba dowæ lo betiyabo yamaidana oto hemotina minagu minoto li you lo betiyonima ne.

⁸ Hemotinagunu auba ito holito ya Goti hala ukuwa dowæ yako lobinune, loto holiyámone. E'e, lute-hate naba-naba biyoninako, oto moloto onibo monate muki yagi hemotina binune, loto holiyonibo ne.

⁹ Aiyo, mono weninate-motao, lemo ononate ya hosa fito liyonibo yama hemotina hatina ki minae. Goti hala ukuwa dowæ lobiyonibo hamenalo

ya hemotina wetina-idafa ika o betitanune, loto etuwa onona yagi lubuka ido ho lido yagi ya muki auba ito lito hawa ukuwa dowa lo oloto biyonibo yama hatina ki minae.

¹⁰ Ido monate yagi wafefe loti wa minae. Hemotina holi hikitabo wenina minagu ya fele minoto, monate hiluwa loto feke lotoko minoto, lifimate minámibo minonibo monate ya hemotina wama, ya Goti yagi ayaidana oto monate ya wa ne.

¹¹⁻¹² Metinafo-mota masi olufotina fe betiyabo yamaidana oto lemokafo hemotina muki ya lutina-hatina li gedo betito hatina lito ha auba ito lobi-lobi o minogeto, ya Gotikafo hiyaba o ledaibo hilaneu loti lameneu minanae, loto nuba o beti nebo we olufola hula minado yaloko monilo, loto auba ito lobiyonibo monate yama moda holi minae.

Hena holiyafa, holi hikitoti auba iti minabo ha

¹³ Ido Goti hala lobiyogeto, dowa loti holiyabo ya wenina hatinaidana oti holiyámama ne. Goti hala moda ona hula yakafo holi hikitabo wenina hemotinaloka onona li nebo ha ne, loti holiyabo yagunu ya dowae, lalowe, loto Goti lomumo yowone.

¹⁴ Mono weninate-motao, hemotina Yudia mikalo Goti weninala Kilisto Yesu lulau mino edoti monolo nuba o-o abo wenina ya egetina ato Yuda wenina malekama yasi hofu betiti hena naba li biyabo yamaidana oti heimotina weni-natina malekama yasi hemotina hofu betiti hena naba biyae.

¹⁵ Aya Yuda wenina yasi ya Wenaba Yesu ido aidena polofeti we yagi ayaidana oti hofu beti fuliti, ido lemogi li fulu ledoti lilifi molabo ne. Weninawa ya Goti dowa loto holibo mona ya molámoti, ido wenina muki li uwotinafo buli betiyae.

¹⁶ Feto feyabo ya eito feka wenina yagi lobiyato Gotikafo li nomudina watanae, loti hanu hu ledo minae. Feto fe-fe abo yamo nosámibo monatina mulalo-mulalo moloto, lifimatina yakafo akaisa yoito ya Goti sebala hala-kala libo mona ya emotinaloka oloto pi bibo ya ne.

Polokafo weninawa lula-hala bibo ha

¹⁷ Aiyo, mono weninate-motao, lemo uwotefomota ya hamena fouma efoma hemotinalokati li fulu ledabo, ya weude-lute-hate yakafo hemotina fulu betiyámone. E'e, ute yako fulu betiyonibo yagunu miluma-aluma holito minoninako, hofa wa betinune, loto lute-hateu naba-naba holi minoto, uto wa betinubo hanu ya auba ito moni wita one.

¹⁸ Feto loto holi minonibo yagunu uto wa betinune, loto neimo Polo ya hamenalo unune, me ya hamenalo unune, loto holi minofa, Satanikafo hanute lotana i ledaiye.

¹⁹ Ena Wenabate Yesu oloto pinaibo hame-nawalo ya emo nomunalo lute-hateu dowa lanaibo idafa, ido ake ito minanubo idafa, ido hulite yonaibo meina idafa ya igalekati anaiye? Hemotinalokati anogolaiye.

²⁰ Hemotina ya lemo hulite yonaibo idafa, ido ake-make ito minonibo idafa ya minae.

3

Timoti ilifi molaito wibo ha

¹ Feito hemotinagunu muludeu naba holito, Atenisi numudo ya moda leimoko minanoiye, loto

² Timoti mono weninate ya Gotigi maina onona lito Kilisto hala ukuwa dowa lo-lo aibo we ya hemotina minadoka uto ha monalo li hikito betito, li auba i betinaiye.

³ Ido henawa mona-mona o hemotinaloka oloto piyagetoma holi hikitina li hopaitotanae, loto ilifi moloto wiye. Gotikafo yaidana idafa lemodoka oloto pinaibo ne, loto wa molo ledaima ya hemotina moda holi minae.

⁴ Lemo homu hemotinagi maina minonibo hamenalo ya hena naba mona-mona oloto pi lumunaiye, loto lobi-lobi onibo ne. Ido aya hawama moda oloto pitaibo ne, loti holi minae.

⁵ Feito nebo yagunu nemo ya hemotinagunu lune-haneu naba-naba holito, unobo sinoiyobo ya hepa molo ledaibo we Satanikafo hepa molo betiyageto ononate u aifa idafa utanaiye, loto Timoti ilifi molobo ya holi hikitafe? Holi hiki ladámafe? Uto wato ananiyo uwo, loto Timoti ilifi moloto wibo ne.

Timoti liwila oto loto Polo lula-halau li aila i edaibo ha

⁶ Ena onesa me ya ya Timotima hemotinalokati liwila oto loto, hemotina holi hikitabo, ido lutinahatina bi-bi o minabo hawa ya lolumuto ido leimogunu holito ya hemotina holi dowa lumu minae, loto hawa ya lolumuto, ido hemotina wa

betinune, loto auba ito holiyonibo ya hemotinagi ayaidana oti wa ledanune, loti auba iti holi minabo hawa ya lolumu huliboma nenako,

⁷ yagunu aiyo, weninate-motao, leimo hasuwala fi ledado miluma holiyonigu ya hemotinagunu holito hate ligi-ligi kiyoba, ido hemotina Goti holi hikito mu minabo hawa holiyonibo yakafo lute-hate li dowo lo ledaiye.

⁸ Hemotina Wenaba holi hikito muti auba i minabo yagunu holito lute-hate dowo linako, mino holimo yowone.

⁹ Yagunu hemotinagunu holito Goti onobalalo lute-hateu ake ito holiyonibo yagunu dowae, lalowe, loto lomuwonibo, ya ogofuto lo huladamanogolone.

¹⁰ Yagunu hemotinaloka loto wa betito, holi hikitabo ha malekama holamanabo haleka ya li homi i betinune, loto lubu igu ido ho lido ha auba ito Goti lomuwo.

¹¹ Ena Metefo Goti eimola yakafo ido Wenabate Yesu yakafogi hano li oloto pi ledaito ya hemotinaloka anogolone.

¹² Ido lute-hate ya hemotina bimo yowonibo mona ya Wenabakafo lute-hateu molo ledaibo yamaidana oto hemotina yagi heimotina lulanigu ido wenina filigama muki yagi lutina-hatina bimo yonabo mona ya lutina-hatinau molo betito, u faitoto uto upatanogolaiye.

¹³ Feto feyanaibo ya Wenabate Yesu ya emo fele weninala muki yagi oloto pinaibo hamenawalo ya Metefo Gotite nomunalo Wenabakafo lutina-hatina li auba i betiyageto, hiluwa loto lifimatina minamanaibo fele minanae.

4

Lute lamenagi minanubo ha

¹ Ena mono weninate-motao, ha me ya auba ito lobinogolone. Holilo. Hemotina moni-moni o minanabo monatina ya Gotikafo wato dowa loto holinaiye, loto mona api itibiyonibo ha ya holiti meyalo molabo nefa, ido onesa me ya aya monawa oto yoti fefe lotiko molomo yonae, loto Wenaba Yesu lulau mino edonibo yagunu hatina lito lobiyone.

² Wenaba Yesu welaloti ha lo molo betiyonibo ya moda holi minae.

³ Goti yakafo lula-hala auba ito holibo ha ya feito ne: hemotina ya fele minomo yoti hopa li unámilo.

⁴ Hemotina muki ya heimotina utina hiyaba o minanabo mona ya fele ido fefe lotiko molalo.

⁵ Eito feka wenina ya Gotigi hutifina ámabo wenina yasi hopa li unanubolae, loti hatina lapa-lapa kimo uwabo yaidana oti

⁶ hemotina mono weninatina uta oti hotina iyámilo. Wenaba yakafo nosámibo monawa muki yaidana molanabo ya lifima ha liwila oto li binaiye, loto moda auba ito lo fuko bitonima ne.

⁷ Holi minafe? Gotikafo lutina fumagi minanae, loto weuna fi ledámiye. E'e, lutina lamenagi fele minanae, loto weuna fi ledaima ne.

⁸ Yagunu masi ha ya holiti holiyámoti abo ya aifa wenina hatina minámiye. E'e, Goti yakafo Weuna Fele neboma bibo we eimolakafo ha libo ya holiti holiyámoti o minae.

Lute-hate bito mona dowa molotoko minanuboha

⁹ Ido mono holiyabo weninatina ya lutina-hatina bi-bi alo, loto igaidana oto ha lufuwa i binubo ne? Heimotina ya Gotikafo feto feyalo, loto lutina-hatina bi-bi abo monawa ya moda api itibitaima ne.

¹⁰ Ido Masedonia mika nedo-nedo mono weninatina mino liti uwabo yagi moda lutina-hatina bi-bi o minabo ne. Feto fe minafa, ido aya monawa ya molomo yowalo, loto hatina lito auba ito lobinone.

¹¹ Ido lo molo betiyonido ya ayalo hemotina holoti minoti, heimotina idafatina yagunuko hatina kiti, heimotina adinagunu onona liti ya li dowa loto linune, loti auba iyalo.

¹² Feti ya idafa magunu holiyone, loti mono holiyámabo wenina nomudinalo wako ladámanabo ya monate wanoba minanaiye, loti feto feyalo.

Wenaba Yesu Kilisto liwila oto anaibo ha

¹³ Ena weninate, hemotina fulitabo wenina yagunu holifefe ladámatoma ya mono holiyámabo wenina yasi fuliyabo wenina hofa liwilati sinoinabo ne, loti holiyámoti hufo-nama oti hubanumu-hubanumu oti minabo yaidana otanae, loto lobinogoloniyo. Holilo.

¹⁴ Yesu fulitoto sinoitaibo ha ya moda holi hiki-tonibo ne. Feito Gotikafo Yesu ilimi eimoladoka ibo yamaidana oto Yesu holi hikito muti fuliyabo wenina yagi li Yesudoka kelo betinogolaiye, loto holifefe lone.

¹⁵ Aya yagunu ya Wenaba eimola ha libo ya fetoto loto lobinone. Holilo. Mikalo hofawa minonibo wenina leimo ya Wenaba anaido ya fulitabo wenina li aliga o betiyámanogolone.

¹⁶ E'e, Wenaba eimola okulumauti lumuto, ha naba loto su fiyageto, ido enisole hiyabatina we wenaba yakafo nola lageto ido Goti nomula bomu wekilofu nola molageto lumunogolaiye. Lomageto, ya Kilisto holi hikito muti fuliyabo wenina yasi homu sinoinigilae.

¹⁷ Ena aya hamenalo wenina nomude hofawa aifa minonibo ya haita lilimito okulumau yoto weninawa yagi onu i ledoto limuku li faka lo ledageto yalo ya Wenabagi hatula anune. Feito Wenabagi minowa-minowa oto minanogolone.

¹⁸ Hemotina hawa ya loyolalo-melo oti mono wenina muki lobiti lutina-hatina li auba i betilo.

5

Wenabagunu holito hiyabala anubo ha

¹ Ena mono weninate-motao, hamenawa ido ha lo molaibo yagunu igaidana oto lufuwa i binubone?

² Heimotina ya moda fetoto loti holifefe lo minabo, ugele we ya lubuka haita oloto piyabo yaidana oto Wenaba hamenala haita oloto pinogolaiye.

³ Wenina yasi holoto minanubo hamena dowa ne, loti moni minanado, yalo idafa holiya fibo idafa ya haita oloto pi binogolaiye. Wena ma olufofa hedanogolo ogofu holibo yaidana oto haita oloto pi biyageto holi unune, loti feyanafa, ido ogofuwámanako, li hopa o betinogolaiye.

⁴ Feto fe betinogolaifa, ido mono weninate-motao, hemotina ya midipuku minámanako, igaidana oto Wenaba hamenala ugele we yaidana oto haita oloto pi biyageto utina ololo anabo ne?

⁵ Hemotina muki ya fo lamena weninala minae. Lubuka midipu ibo weninala minámone.

⁶ Yagunu ya wenina malekama uwo unoti minabo yaidana oti uwo unámilo. Lutina-hatina hopa molámoti, hiyaba dowá loti minalo.

⁷ Uwo unabo wenina yasi lubuka uno minae. Ido no noti lutina-hatina li hopaitabo wenina yasi lubuka no noti li hopa itoti minae.

⁸ Feto fe minafa, ido weninala leimo lamena minonibo ya lute-hate hiyaba dowá okelo. Feto fe minoto ya holi hikitonibo ido lute-hate bi-bi onibo monawa yakafo ikite huwala yaidana oti li holoilo. Ido Gotikafo li nomude wanaiye, loto hiyabala oto minonibo monawa yakafo atate huwala yaidana oti li holoilo.

⁹ Aya ha monawa feito ne. Gotikafo lifima ha naba liwila oto lumunowe, loto wa molo ledámibo ne. E'e, Wenabate Yesu Kilstokafo li nomude wanowe, loto wa molo ledaima ne.

¹⁰ Emokafo lemogunu holito fulima, yama anaibo hamenalo ya moda fulitonibofe, ido aifa minanubofe? Ya li mako ito emogi maina minowa-minowa oto mino holinune, loto fulibo ne.

¹¹ Feto feyaibo yagunu loyolalo-melo oti, lusaniyu ya wenina muki lutina li aila i betiti, ido hatina li auba i betimo uwabo mona ya moda molotiko minalo.

Gotikafo mona dowá molanae, loto adelo li faka

libo ha

¹² Ena mono weninate-motao, idafa magunu ha auba ito lobinogolone. Holilo. Hiyatinau ya Wenaba ononala auba iti liti hatina liti ha mono lobiti hiyaba o betiyabo wenina ya hidinalo minoti, monatina fefe lotiko molo bilo.

¹³ Ena mono ononawa liyabo yagunu ya lutina-hatina biti hulitina li faka lalo, loto lonibo ya auba ito lone. Ido you amena mona ya wenina muki molo bi o minalo.

¹⁴ Ena mono weninate-motao, ha ma hatina lito lobinogolone. Holilo. Wenina onona liyámoti aifa moniyabo ya lo fuko bilo. Ido wenina hatina loiti-loiti ki minabo wenina ya hatina lifefe lo betilo. Ido auba iyámabo wenina ya adina li faka lo betilo. Wenina muki, dowá loti ido nosámabo wenina amena molo biti li you lo betilo.

¹⁵ Wenina masi mona nosámibo molo binado, ayalo ya hemotina yauti malekama ya lifimawa liwila oti mona nosámibo molo bitanae, loti wenina muki wati hiyaba o betitiko monilo. Heimotina ido wenina malekama muki ya mona dowá lotiko molo bimo yoilo.

¹⁶ Lutina-hatinau ake iti dowá lotiko minomo yoilo.

¹⁷ Goti lomutiko minalo.

¹⁸ Idafa-adafa muki idafa yagunu dowae, lalowe, loti Goti lomuilo. Kilisto Yesu yagunu holiti fetó lonumunae, loto Gotikafo hala dowá kito hemotinagunu holibo ne.

¹⁹ Goti Weunakafo lutina-hatinau onona libo ya mi iyámilo.

²⁰ Goti welaloti ha lanabo ya menebe o edámilo.

²¹ E'e, idafa-adafa muki holiti ya holifefe loti hona moloti, dowā minanaibo ya li hiki loti li minalo.

²² Ido nosámibo idafa mona-mona ta lo fulitalo.

²³ Goti you amena yawala eimolakafo noku ito li fele o betiyageto, weudina hiluwa lagetō minanae. Ido utina-weudina-lutina-hatina muki ya emokafo hiyaba o betiyageto, Wenabate Yesu Kilisto hofa liwila oto anaibo hamenalo ya li-fimatina minámoto, dowā lotoko minageto minanae, loto Goti lomu minowe.

²⁴ Sutina fibo we ya ha lido meyalō molotoko minaibo we neboma nenako, ononawa lito ya li hulanogolaiye.

Onuwaloka ha

²⁵ Mono weninate-motao, lemogunu holiti Goti lomu ledō minalo.

²⁶ Hemotina mono weninasi muki wa betiti ya aiyo-weiyo ha fulō betiyonibo ya lobiti fele mona moloti abusa i betilo.

²⁷ Wenaba onobalalo lo gedoto lobiyowe. Holilo. Lufuwa me ya ya mono weninasi muki hito biyato holinae.

²⁸ Wenabate Yesu Kilisto aifa li dowā lo ledaibo monala ya hemotinaloka mino betinaiye. Modae.

Goti Ukuwala Hala
The New Testament in the Lambau Dialect of the
Siane Language of Papua New Guinea
Nupela Testamen long tokples Siane-Lambau long
Niugini

copyright © 1997 Wycliffe Bible Translators, Inc.

Language: Siane-Lambau (Siane)

Dialect: Lambau

Translation by: Wycliffe Bible Translators

This translation is made available to you under the terms of the Creative Commons Attribution-Noncommercial-No Derivatives license 4.0.

You may share and redistribute this Bible translation or extracts from it in any format, provided that:

 You include the above copyright and source information.

 You do not sell this work for a profit.

 You do not change any of the words or punctuation of the Scriptures. Pictures included with Scriptures and other documents on this site are licensed just for use with those Scriptures and documents. For other uses, please contact the respective copyright owners.

2012-01-19

PDF generated using Haiola and XeLaTeX on 18 Apr 2025 from source files dated 31 Aug 2023

293a493a-a8ae-5f22-be32-d1a5995e2a0e